

TELEGR AEU ROMANU

Telegraful ese de döne ori pre septembra:
mană: Dumineacă si Joi'a. — Prenumeratuna se face în Sabiu la espeditură foiește pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către espeditura. Pretul prenumeratunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. car pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 53 ANULU XXI.

Sabiu, in 113 Iuliu 1873.

tră elelalte părți ale Transilvaniei pentru provinciele din Monachia pre unu anu 8 fl. și era pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. si tieri străine pre anu 12 1/2 am 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întărea ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetare cu 3 1/2 cr. v. a.

Societatea română din Berlin „Familia” prințo adresa de condolenția a sea dñ 23 Iunio a. c. îndreptată către P. Archimandritu și Vicarul arhiepiscopal Nicolau Popescu scrie următoarele:

Présantie Sele Par. Vicario alu Metropoliei române gr.or. din Sibiu.

Inaltu Prea sănăte Parinte!

Petrunci de cea mai via durere, pentru mărtea P. S. Sele Metropolitului Andrei Baronu de Siagună, Societatea studentilor români din Daco-Romania, vine prin organul nostru a-si exprimă regretele sincere, pentru perderea ilustrului nostru pastoriu; Christos au disu in Evangelia: „Dinariul veduvei, este mai bine primitu că darul avotului”, regretele noastre suntemu convinsi, voro si primește că si dinariul veduvei.

Acesta perdere este mare pentru noi si pentru romanismu, inse Domnul Ddieu care da dorea, da si consolatia si sperantia, ca intelepciunea si patriotismul clerului nostru ne va da unu altu pastoriu, demnu urmasiu alu repausatului si plini de patriotismu si de curaj si face a primi incercarea dñeisca plini de resignation si a dice numai: „Domnul Ddieu sa ierte pre repausatului si Fia-i tierană usioră.”

Bine voiti Ve regâmu P. Ste Parinte a ne permite sa sunu ai Présantie Vôstre si spirituali.

Presedintele societătici

St. de Sala.

Secretariu: Copescu.

Din apropiarea M. Osiorheiu.

Faima electrica si sfasietoria de anima despre adormirea in Domnul a neuitatului nostru Parinte Arhiepiscopu si Metropolitu, Andrei in 17 Iuniu a. c. ni s'a adus la cunoștinția priu unu circulariu a Par. protop. Parteniu Trombitas din M. Osiorhei, in acelu intilesu, că la tōte bisericile nōstrei in 8 dile sa se traga campanele de 3 ori pre dñ, si preolimea tractuale sa servescă s. liturgia si parastasulu in acele dile.

Iéra a doua di 18 Iuniu par. protopresbiteru forte miscat, a datu circulationi alta harhia, in carea convoca preolimea tractuala insocita de cā doi deputati parochiali, spre infatisiore la unu Parastasul in biserică din M. Osiorhei, facendu-se cunoscutu ca s'a tramsu P. Elia Fuilea din Egersegu si Par Zacharia Baciu din Nasu' ca representanti ai protopresbiteratului la ceremonialul inmormentării din Sabiu si Restnari, totu odata se da si o programa despre decurgerea si ceremonia s. liturgii si Parastasului tienendu.

Dumineca in 23 Iunio a. c. asiā dara au fostu serbatore tripla, totu odata si forte durerosa! suscristulu care amu luatu parte la acesta ceremonia funebra, voiu enarā pre scurto decurgerea festivitătiei că unu viu documentu alu iubirei ce au avutu si crestinii de aici către Marele reposat.

Pro la 9 ore a. m. la jalinicu sunetu alu campanelor, in frunte o cruce negra dusă de unu maestru român, se pornește una conductu dela casă parochiale constatatoru din 16 preoti si numilulu dñu prot., imbracati in reverendi, — patrăfire — si felone negre, in ordine cā doi cu luminări legate cu pantice negre in mâni, cantându „Bine esti cuventat Dōmne” etc. pre care poporul din locu si protopopiatu ii urmăria pâna la biserică.

Pre turnulu bisericei falsaiă flamura negra, pără cimiteriului, tindă, usi a bisericei, icoane, polycandrelle, fruntariu, prestolulu, si dintre tōte mai strabatatoro de inima eră o măsa, asemenea invescuta cu negru, pre care stau 4 fesnice de argintu cu luminări aprinse, si o cruciulită, in midilocul bisericei, incungjorata de 14 preoti in ordine de döne laturi.

Incependa-se s. liturgia au pontificatu par. prot. si doi preoti au cantat in strane. Semnalul inceperei parastasului au fostu aprinderea luminilor preotilor, cāndu pietates, reverentiā, si iubirea către repausatulu amestecata cu dolulu animei se putea celi de pre fetiele tuturor. Dupa parastasul par. prot. rostii o cuventare forte potrivita durerosei serbatori, cu testulu: „Toti cei ce mergu la voi pre cale intorceti ve si vedeti de este dorere că dorerea mea” in carea cu o eloquentia rora si demonstratul trecutulu durerosu, cu presentulu la care fericitulu reposatul au edusu biserică si natiunea sea româna, enumerându meritele aduse pre altarilu bisericiei natiunei si patriei, precum si trasurile cele mai momentiose din vieti a acelui a. — A doua vorbire o tienu par. Elia Fuilea din Egersegu, avandu de motto: „Si au fostu cāndu inalti Moisi măniele sele invingea Israile”, demonstrându ca Moisi au liberat pre Israile din sclavia lui Paraonu, iera Andrei Moise alu nostru au reinviat biserică si natiunea.

Dulee si totu odata durerosa impressione au facutu acesta festivitate in toti cei de satia, si cu deosebire vorbirile au storsu lacrimi din fetiele credinciosilor nostri a domnilor assessori si oficali la tablă regescă si alte oficiari a dñu comercianti ai nostri si ai strainilor si a toturor de tōta starea, spre adeverirea ca fericitulu reposatul au fostu pastoriul celo bunu, iubit de turma sea, si pentru multele merite e respectat si de straini. Fia-i memori a eterna si tierană usioră!

Unu martore.

Că sa satisfacem pilor dorintie a le tramiatoriolui esprese deosebitu dñu si urmatorulu articulu publicitatiei pre lēng obervarea, că cetitoriu sa nu perda din vedere nici decum intentionea cea buna si plina de pietate a scriotoriului articulului:

+ Fagarasiu in 6 Iuliu 1873 nov.

Biserica romana in doliu!

Scol'a romana in doliu! Natiunea romana in doliu; pentru ca marele Arhieriu Andrei s'a dusu din lumea acăstă si ne-a lasatu orfanii!

Iubit lectore! Se dice, ca nimică nu pörta pamentulu mai greu decâtua nesciintia si intunericu! Dă! aceea nesciintia, carea duce pre omu de parte de Ddieu; aceea nesciintia, carea face pre omu a nu se mai cunoșce pre sine, carea tu departea de ch'pulu si asemarea lui Ddieu; — aceea ignorantia, carea aduce in omenire nefericirea cea mare — departandu-o de creatorul generale, de acelu creator din care fiindu-nosra, susfletul nostru este numai o mica scintela in midilocul unui oceanu de lumina!

Déca este adeveratu, iubit lectore! ca nesciintia apesa pamentul si fiindu-nosra; — déca este adeveratu, ca ignorantia aduce omenirea la miseria, la coroplina si la marea nefericire de a nu se mai cunoșce ea pre sine, si sublimul seu destinu: totu atât de adeveratu este si aceea, ca nesciintia si intunericu disparu dinaintea binefaatelor radii ale luminei si ale sciintiei, cari strabatu in susfletul nostru, in consciintia nostra si ne destepă la vietia nouă, plina de fericire si de fapte mari pentru binele omenirei! — Atunci pamentul se bucura; iera ceriul ne suride si ne face sa vedem ne murirea; — aceea nemurire, in carea vietia cea vecinica zimbesce, unde susfletul vede lumina acceptata a nemuririi radia dincolo de mormentu!!! Atunci, cāndu radiele luminei strabatu pre pamentu; atunci, cāndu lumina si sciintia petrunda susfletul nostru, fiindu-nosra: atunci fericirea nu intărde de a veni sa presiede toate faptele vietiei nostre pamentene!

Si déca, iubit lectore! intunericu se lupta contra luminei, vitiul contra virtutiei; déca omenirea, déca poporele apucându calea vitinui, apucă si dau pre cāli gresite in cursulu vietiei pre acestu pamentu: causă este, ca intunericu le-a cuprinsu! Ele, poporele, s'aru prepadă si epochă actuale a omenirei aru si semnatu cu o pagina trista mai multu in analale Universului, in istoria cea mare a lumei: déca probedintia, déca divinitatea n'aru tramite in lume cāte unu faru conducetoriu, care sa desemneze calea, pre carea ore sa purcăda omenirea; cāte unu geniu, care sa reverse lumina in sinul omenirei; cāte unu apostolu, care sa arete omenilor calea virtutiei, calea memoriei, — că ei pururea, avandu in vedere sublimul loru destinu, sa-si plinesca cu onore missiunea pre acestu pamento!

Dă! Dumnedieu se indura si tramite din cāndu in cāndu in lume cāte unu omu providential, cāte unu barbatu mare, care sa ajute deplinarea operei morale a omului!

Déca acesta crescere, acesta deplinire morală religioasa-intelectuală a omului se aperă numai prin educatiune si instrucție; cāta recunoscintia nu detorim noi marilor barbati, tramisi de Ddieu se radice omenirea cadiuta! Cāta recunoscintia nu detorim noi acelor barbati mari, cari in tōta vieti a loru au lucrat la fericirea omenirei cadiute!

Dă, iubit lectore! sa ni aducem aminte de trecut si de barbatii, cari au facutu gloria veclorilor trecute, — cari au loptat pentru omenire si pentru noi; pentru că sa-i admirāma — si admirându-i sa-i venerāma — si venerându-i sa ni inchināmu faptelelor loru celor mari!

Fiindu ca amu ajunsu noi, iubit lectore! acesta actualitate: trebuie sa incepem a trai prin a multiam, că sa lasāmu si noi la rendula noastru unu venitoriu urmasilor, ce ne voru succede!

Facendo noi, cei remasi in vietia, devotuni trecutului si barbatilor, cari au lucrat la fericirea omenirei ajutando realitatea la gloria si marire a gintilor cadiute; amu sevarsitu o virtute de primul ordinu, carea va lasā posteritatiei mai multu cu o lumina pre calea cea mare a perfectiunilor omenesci!!!

Este dura unu obligamentu moral de primul ordinu, pentru omenirea întreagă că si pentru toti populli — că si pentru noi, a ni aduce aminte de acele genii, de acele susfete mari ale trecutului, cari tramise de probedintia au arestat omenilor din tempu in tempu adeverat a cale morale providentiale a progresului, a sciintiei, a virtutiei: cu unu cuventu a perfectiunilor de totu felul !!

Si acum, fratilor romani! in satia unui mortentu inchis ubiā de vr'o dōue trei dile, si pre a cărui pétra sepulchrală vedienda inca tierană prospela, udata de lacrimile ceriului si ale pamantului amu atinsu ore-care punctu ala trecutului! Sa intrāmu putinu in elu!

Déca vomu deschide carteia faptelelor, cari s'an petrecutu in sinul omenirei, vomu vedē acolo toti seculii, căti s'a succesu din tempuri necunoscute pâna azi, — cu tōte faptele omenirei si cu barbatii, cari au lucrat la a ei fericire.

Déca vomu deschide carteia istorica a nemului nostru, vomu vedē inca necesurile si suferintele de totu felul, ce au induratu mosii si stramossii nostri; vomu vedē acolo caracterul de feru si virtuose, susfete mari, atleti ai romanismului, cari erau faroli conducetoriu alu coloniilor române aici la marginea acăstă a Europei! Acestoru mari luptatori, cari respandeau lumina in patria română, si vitejesculoi loru bratio aveau de a multiam, ca noi fii si nepotii loru mai traime astădiocă români!

Cătu dura ne obliga pre noi acesta recunoșintia, aceste devotuni, acesta aducere aminte de acei barbati mari ai trecutului nostru, cāndu ne vomu revoca in memoria acelle tempuri triste, cari

se pareau, ca voru sa innoce romanismulu la gu-rele Dunarei — că si in Carpati ! Dá, cătu va esislá unu sufletu român pre aceste pamenturi, ingrasiale cu sângel străbunilor nostri, ne vomu aduce aminte de voi, genii ai latinităției orientale ! O voi ! guardi nevingibili ai romanităției noastre de pre malurile Dunarei și Carpati — că si de prin sinurile si strimtorile muntilor Emos si Pindu, vóue ve consacrâmu aceste momente solemne, că sa ve rechie-mâmu pre căte-va momente din imperatiș umbrelor, că sa mai petreceti cu noi in midilocul colonilor români. Pamentul ne desparte, dara ce-riulu ne unesc, că noi traindu in suvenirile frumoselor vostre sapte romanesci, pururea sa cal-câmu pre urmele vostre cu aceea bravura, cu aceea slatornicia, cu acelu amoru ardieriu, cu aceea inima romanescă, care au ilustrat atât de sublimu intrég'a noastră viétia aici pre pamentu, cându erăti cu noi. Sa calcâmu acele urme glorișe, cari si astădi după atât'a tempu ilustréza memorii vóstra. O voi ! anime generose ale trecutului ! voi, cari v'ati loptat in tempuri grele sute de ani pâna la sacrificiu ! voi, cari a-ti lucratu in vii'a romanis-mului cu atât'a abnegatiune, nu uitati o singura di macar uementiș aruncata de Voi, ca ea a resarita in animile noastre romanesci ; nu uitati obiectoul tandreliei vostre, care ve au facut sa palpitati pen-tru prim'a óra, cându veniserati in lume.

Aduceti-ve aminte de nepotii, de căte ori ei îndrasnescu sa ve faca devotioni.

Dara adenci devotiuni si recunoscintie romanesci aru trebuí sa iésa din pepturile noastre, din animile noastre, in lôte dilele si mai cu séma adi in fatiș unui mormentu, ce acopere pre celu mai mare barbatu alu națiunei si bisericei noastre ; in fatiș unui mormentu, ce ascunde in sinulu seu rece pre unulu din cei mari si mai ilustri Archierei, ce a avutu biseric'a româna dela intemeerea Daco-Romaniei pâna adi. Dá ! mare si ilustru a fostu Parintele Metropolitu Andreiu ; pentru ca acestu Archiepiscopu română atâtea sapte mari si folositore a facutu pentru biseric'a sea, pentru scol'a si națiunea româna, incâtu mai o jumetate de seculu pur-tandu siroli conduceritoru alu vieticii noastre națiunale, a fostu primulu loptatoriu intru regenerarea si con-solidarea romanismului din Daci'a centrala. Nu este biserica, nu este scola, nu este provicia româna, unde sa nu si radiatu lumina din marele seu su-fletu. Nu este sufletu, nu este localitate româna, unde sa nu si oferită cu cea mai mare bunavo-întia săntulo seu obolu. In anulu 1870 m'amu apu-catu si amu facutu unu maialu cu elevii din scol'a noastră normals „Radu Negru“ din urbea Fagaras, cu scopu sa impartim biletu in favórea fondului noastru scolasticu. Mi permitu si tramit o epistola

cu unu biletu de maialu Parintelui Metropolitu Andreiu. Dupa căte-va dile spre marea nostra bucuria ne tramite la fondulu scolei in obligatiuni de statu 600 de fl. v. a.

De multe ori dicea reposatulu intro fericire : „Românului i trebuie lumina in spiritu si taria in caracteru, apoi va ajunge la gloria si marirea stramosilor sei.“ Eata omulu mare, fratilor români ! care intru adeveru calcă pre glorișele urme ale stramosilor ! De aceea in-tota viétia sea nu a lucratu decătu mai numai pentru scola si biserica. Căci la noi la români, scol'a si biseric'a suntu cele dintâi si unicale institutiuni romanesci, cari ne vor duce la gloria, cari ne voru repone in positiune a ni cunoscere originea si missionea aici pre pamentu, pururea aducendo-ne aminte de noi si de sublimile incepaturi ale romanităției noastre si ale latinităției intregi.

(Va ormá)

Din Sinodulu alu IV eparchialu alu diecesei rom. greco. ort. din Caransebesiu.

Siedintia I

tinuta in 16/28 Aprilie 1873.

Dupa seversirea servituloi dicescu si dopsa ce s'a tienutu parastasu pentru susletulu marelui fundatoriu Em. Gosdu, deputatii sinodului adunendu-se dimineti'a la 9 óre in biseric'a catedrala alesera la propunerea lui dep. Const. Radulescu o depu-tatiune pentru a invitá pre Ilustritatea Sea dlu Eppu Ioane Popasu la sinodu. Deputatiunea au constatuitu din domnii : Sim. Dimitrievici, Iosifu Tem-pea, Dr. Atan. Marienescu si Ar. Damaschinu sub conducerea rever. d. prot. Sim. Dimitrievici.

Deputatiunea intorcendu-se reportédia, ca Ilost. Sea dlu Episcopu primindu cu placere invitarea si impartasindu binecuvantarea archierésca s'a de-chieratu, ca se va presentá indata.

Presedintele venindu in sinodu intre strigări de vii „sa traiescă“ occupa loculu presidialu. Dupa ce se alesera notarii interiali, domnii : Ios. Tem-pea si Nic. Popoviciu preoti, apoi dd. El. Trail'a, Balt. Munteu, Ioanu Becinég'a si Georgiu Grozescu, presedintele rostí cätra Sinodu o cuventare bine-nimerita, pre carea amu impertasit-o publicului dejá in uru trecutu.

Dupa acést'a se propune adoptarea regulamentului afacerilor interne din anulu 1870, carele se si adoptédia cu unanimitate din partea Sinodului.

Presedintele Eppu provoca pre deputati a-si dă plenipotentiele si propune, că membrii sinodului in intielesulu regulamentului adoptatua sa se imparta in trei sectiuni verificatorie si adeca : cercu elec. I—X (inelas.) sa formeze sectiunea I ;

Dara se dicu lipsitu de lôte,
Fără pâne, fără avere.
Cascigându-mi de se pote,
Că seraçulu care cere,
Vr'o bucată, său pară,
Dela cei ce in sierpariu,
Pórtă mii, n'asi desperă,
Ia-si cere de susu daru,
Căci e mare si poternicu, e balsamă,
Pentru sufletu măngaiere, cându 'lu amo,
Iacobu Onea
clericu abs.

Incepaturile diurnalisticiei.

Se scie ca chinesii au apucat inaintea tuturor celor-alte popore, in materia de tipografia si de publicitate. Artea tipariului e cunoscuta din vremi immemoriale in Tartari'a, in Chin'a si in Iaponie. Marturii necontestabile arăta ca chinesii aveau tipografii la incepulum secolului alu III-lea, si ca se serviau cu caracterele mobile de lemn in secolul alu X-lea. „Noi ne salimu cu minunea tipariului nostru, dice Montaigne ; alti omeni la altu capetu alu lumei, in Chin'a, se serviau cu ele inainte cu o mie de ani“. S'au publicat prin urmare serieri, diuarie periodice, gazete in aceste tieri privilegiate, in tempuri vechi.

Diuarismulu la Rom'a consistă la inceputa in prescriptele verbale ale siedintelor senatului, in publicarea nascerilor, mortilor, a despartienilor, a numeloru strainilor care soseau la Rom'a, a pretului grăvelor, a carnei si a altor obiecte de hrana. Acestu diuaru se numiș „actu populi Ro-mani et diurna.“

In evolu de midilocu cunoștiu a faptelor contemporane se gasia numai in analele redactate

cerculu XI—XX inclus. a dô'a sectiune si sectiunea a trei'a sa-o formede membrii din cleru.

Sectiunea I se verifice pre alesii mireni din sectiunea a II-a.

Sectiunea II pre alesii din cleru, iéra sectiunea preotilor se verifice pre membrii din sectiunea I. Predându-se presedintelui planipotentiele si protocoile de alegere si scrutinare, acestea se impartu sectiunilor resp. spre revisione suspen-dându-se siedinti'a pre o $\frac{1}{2}$ óra.

Redeschisendu-se siedinti'a reportatoriului sectiunei I dlu Const. Radulescu referédia, ca in cercurile elec. X—XX alegerile facute suntu valide de óre-ce nu s'au insinuatu nice unu protestu, deci propune verificarea deputatilor alesi observându, ca Dr. At. Marienescu a abdisu de mandalulu seu in cerculu elec. alu Saschei mont. XIII ; Sim. Man-giuc'a, alu Oravitei mont. XIII ; Traj. Dod'a alu Teregovei XII ; I. Bartolomeu alu Satului nou XX ; mai departe, ca dlu G. Ioanoviciu neverindu la sinodu si nepronunciându-se fatia cu mandalulu seu nu se poate verifică de deputatu in Boci'a mont. —

Deputatii alesi se verifica in cercurile susu numite, pentru cele-lalte se scrie alegere noua. Georg. Ioanoviciu se verifica, dupa-ce presid'ulu pro-duce dechieratiunea acestuia in scrisu, ca primeșee.

Reportatoriulu sectiunei a dô'a Dr. Atan. Marienescu referédia, ca nefacendu-se in cercurile elec. I—XX din cleru alegerile conformu legei propune alegere noua in cerculu XX alu Satului nou, suspinderea alegerei in cerculu VI pâna ce se va dechierá deputatulu resp. fatia cu mandalulu seu. Alegerile nu s'a facutu in acea di si comissari că deputoti ag condusu alegerea si subscrisu plenipotentiele ; deci astfelui de irregularităti sa se in-cungiure in venitoriu.

Dlu dep. Babesiu reflectându, ca in cerc. el. XVI si XVII s'a templatu alegerea contr'a ordina-tiunea cons. la 8 Fauru, si inainte de tempu, sa se nulifice.

Alegerile din cerc. XVI, XVII si XX se nu-lifica si se scriu alegeri noue, deputatii celor'a-lalte cercuri se verifica.

Reportatoriulu sectiunei III, dlu dep. Iac. Popoviciu propune verificarea deputatilor din cerc. I—X observându, ca dlu dep. V. Babesiu rezémna la mandalulu seu in cerc. V si dlu Georg. Ioanovicu in cerc. VII.

Sinodulu dechiară de verificati pre deputatii in cercurile I—X ; pentru cercurile V si VII se scrie alegere noua.

Sinodulu dechiară preurmatorii deputati de verificati :

I. Din cercula elect. Zagujeni d. I. Stefanovicu par.

de calugari, cum suntu „eronic'a calugarului din Saint-Gall“, „marele cronice ale săntului Dionisie“, etc.

Intâiulu diuaru „Mercurulu Francieci“ fu publicat in 1605. Elu fu intreruptu după o existintia de 59 de ani, adeca in 1664, si reinceputu in 1672 sub titulu de „Mercurulu girante“ pâna in Maiu, 1710.

„Gazet'a Francieci“ a fostu fondată la Parisu in Aprilie, 1631, sub domnia lui Ludovicu XIII, de mediculu Renandot. Unu istoricu dice, in a-cést'a privire :

„Gazet'a“ fiindu inventata si imprassiata sub ministeriulu cardinalului Richelieu, care se adresă multu la guvern, facea sa se publice pre acesta ca mai multe succese fericite, cari opriau pre cătu-va tempu turburarea provincielor inainte că adeverul sa fie cunoscutu cu sicurantia.

Intâiulu numeru alu „Dioariului invitatoriu“ fu publicat in 3 Ianuariu 1665 de Denis de Sallos, consiliariu in parlamente si fu pusu in atritionile cancelariului Francieci in 1702, intreruptu in 1793, reinceputu putinu tempu spre sfarsitulu secolului de pre urma de Sainte-Croix, Sylvestre de Sacy, Langlés, si continuat in 1816 sub direc-tiunea ministrului de justitia.

Nicolae de Brégny, chirurgu alu regelui, publica in 1679 la Parisu unu diuaru de medicina, suprimat in 1682.

Bayle facu sa spara in Oland'a „scirile re-publicei literilor“ in 1686. Jesuitii intrerupsere fõia loru. „Diuarulu de Trévoix“ in 1701.

Intâiulu numeru alu „Monitoriului“, devenitul diuaru oficialu alu guvernului francesti in 17 Ianuariu, 1800, a fostu publicat in 5 Maiu, 1789

Intâiulu numeru alu „diuarioli librariel“, ce-

FOLIOARA.

Scutulu meu.

Aruncau d'a sortiei valuri,
Printre stânci cu piscuri 'nalte,
Unde nu-su orme de plaiuri,
Unde omu nu mai strabate ;
Decătu voltora sburatoriu,
Si gazel'a sprintenea,
Séu déca zeresci vr'unu noru,
Susu pre bolta, si vr'o stea.
Man'a'-mi drépta atuncea, si refugioul meu,
Este rugaciunea cătra Dumnedieu ;
Aruncau pre marea lata,
Unde susla amaru orcanulu,
Unde naja-mi desperata,
Nu mai dieresce limanulu ;
Unde valulu furiosu,
Sta sa se arunce 'n nori,
Unde celu mai euragiosu,
Nui lipsitu de reci siori,
La acestea inca, unde-i scutula meu ? !
Nu se poate ajurea fără 'n Dumnedieu.
In resbele 'nversiunate,
Ce ajungu la desperare,
Unde sabia strabale,
Fără mila si cruciare ;
Unde-i fratele : strainu,
Ear' tu omule : oslau,
Unde fiolu de creștinu,
Nu mai are Dumnedieu.
Ce-i si-alcea óre, totu curagiola meu ? !
Numai ; rugaciunea cătra Ddieu.

II. Din cerculu el. Lugosiu, d. Iosif Tempea.
III. Din cerculu el. Zgribesci d. G. Pesteanu pp.
IV. Din cerculu el. Fagelu d. Atan. Ioanovicu pp.

V. Din cerculu el. Cosiv'a, d. Nic. Popoviciu adm. paroch.
VI. Din cerculu el. Budiasi d. N. Bologanu, par.
VII. Din cerculu el. Jebelu, d. Ales. Ioanovicu pp.

VIII. Din cerculu el. Ciacov'a d. Ales. Popoviciu Adm. protp.

IX. Din cerculu el. Fizesiu, dlu Ioanu Popoviciu ppbiteru.

X. Din cerculu el. Retisioru, d. I. Cocor'a, adm. paroch.

XI. Din cerculu el. Iam'u, dlu Ios. Popoviciu, ppbiteru.

XII. Din cerculu el. Sasca mont. d. Mih. Ale sandroviciu parochu.

XIII. Din cerculu el. Oraviti'a mont. d. Iac Popoviciu, ppbiteru.

XIV. Din cerculu el. Bocsi'a-rom. dlu Alecsiu Popescu, parochu.

XV. Din cerculu el. Reciti'a mont. d. G. Pocranu, parochu.

XVIII. Din cerculu el. Mehadi'a d. Mih. Popoviciu, adm. ppescu.

XIX. Din cerculu el. Bozoviciu d. Mih. Blidariu, adm. paroch.

B. Dintre mireni.

I. Din cerculu elect. Zagujeni, dlu, Ant. Mocioni, prop. mare, si dlu Iul. Ianculescu.

II. Din cerculu el. Lugosiu, dlu Dr. Ales. Mocioni, prop. mare si dlu Constantin Radulescu, adv.

III. Din cerculu elect. Zgribesci, dlu Dr. Ios. Miescu, si dlu Const. Popoviciu, invet. in Idora.

IV. Din cerculu elect. Fagetu, dnii; Eug. Mocioni prop. mare si Georgiu Grozescu jur.

V. Din cerculu elect. Cosiov'a, dlu I. Bartolomeu, secr. cons.

VI. Din cerculu elect. Buziasiu d. Stef. Ioanovicu iur. si Atan. Alecsiu.

VII. Din cerculu elect. Jebelu, d. Vinc. Popu adv.

VIII. Di cerculu elect. Ciacov'a d. Adr. Damaschiou, ass. la senatulu epitrop.

IX. Din cerculu el. Fizesiu, d. El. Traila adv. si d. Mart. Tiapu, invet.

X. Din cerculu el. Retisioru, d. Nic. Ioanovicu si dlu baronu Eug. de Duce'a.

XI. Din cerculu el. Iam'u dlu Vinc. Babesiu si Dlu Traianu Miescu.

XII. Din cerculu el. Sasca mont, dlu Baltazaru Monteono adv.

XIII. Din cerculu el. Oraviti'a mont, dlu Dr. At. Marienescu, asess. de tribunalu.

lebru prin colaborarea lui Beuchot, a aparut in 22 Decembrie, 1798.

Indata ce isbuini revolutiunea, fia-care opinione voi se aiba organele ei. Discussiunea deschisa in statele generale dete locu la desbateri aprinse in totu publiculu si sa stabilira diuarie, spre a responde la aceasta nevoie generala de controversa.

In acesta lupta noua, aparura succesivu diuariul Parisului, Monitorele, Logografulu, Diarea Dilei, Revolutiile dela Parisu, Actele Apostoliloru, Oglind'a, Dilnic'a, Diuariulu desbateriloru, Diuariulu omneniloru liberi, alu carui titlu fu parodiato Diuariulu Tigriloru s. a.

Cea dintai publicare periodica a aparut in Anglia, sub auspicie reginei Elisabet'a, in 1488, sub titulu de „Mercurulu englese.“ Intai'a gazeta publicata in Anglia a aparut la Oxford, sub titulu de „Mercurius Aulicus“ in 1 Ianuariu, 1642: acesta era diuariulu curtiei. „Gazeta de Londra“ in 5 Februarie 1666, diuariulu politicu publicatu in 1649 la Lisbon'a. Intai'a gazeta publicata la Bruxelles in 5 Ianuariu, 1655, redactata in frantiosesc. In lun'a lui Februarie, 1664 se publicau Leipzig savant'a opera: „Acta eruditorum“. In 1721 aparut la Boston: „Curierulu nouei Anglii“, imprimatu de fratele Veniaminu Francolinu.

Cele dintai diuarie fura imprimate in Russi'a in 1755. Unulu din ele era in limb'a francesa.

Se spunemu, terminendu aceste detalie rapedi, ca numele de „Gazeta“ vine dela figur'a unei tiarce, numite „gazz'a“, in italienesc - simbolulu parlavagiei - pre care tiparitorii de diuarie o pusea in capulu soiloru lor.

(La Opinion nationale).

XIV. Din cerculu el. Bocsi'a rom. dlu Stef. Antonescu, jude adi cerc. dlu G. Ioanovicu prop. mare.

XV. Din cerculu Resiti'a mont. dmni: Sim Mangiuc'a adv, si I. Becinég'a iur.

XVI. Din cerculu el. Caransebesiu dmni: I. Ior anasiu, asessoru la sen. scol. si I. Bistrițanu, prop.

XVII. Din cerculu el. Teregova, dlu G. Brinzeiu, capitau.

XVIII. Din cerculu el. Mehadi'a, dlu George Trapsia cap. pens. si dlu Lazaru Grozavescu.

XIX. Din cerculu el. Bozoviciu dlu gen. Traianu Dod'a si dlu Elia Floc'a.

XX. Din cerculu el. Satulu-nou, dlu Baluojanu, locot prim. in pens.

S'au verificatu: a) din clero 17, iera dintre mireni 33 deput. cei presenti intrunesu nrulu de 44.

Inaltulu presidiu dechiară sinodulu de capacitate, a aduce decisiuni, propune alegerea definitiva a notariloru, sinodulu alege de atari: pre dnii Ios. Tempea si Nic. Popoviciu din clero; pre dnii Elia Traila, Baltazara Monteano, I. Becinéga si Grozescu dintre mireni, Elia Traile de notariu diriginte. —

Pentru protocolulu siedintiei acestei se designa d. Ios. Tempea, pentru cuventari, dlu Baltaz. Monteann.

Presedintele dechiarandu sinodulu de constituito propune alegerea de 5 comisiuni, se alegu din partea sinodului:

I. Pentru comisissionea verificatoria: Iac. Popoviciu si I. Cocor'a din clero; Sim. Mangiuc'a Dr. Iosif Miescu, I. Bistritianu, Stef. Antonescu dintre mireni.

II. Pentru comisissionea afacerilor strinsu biser Ales. Ioanovicu si Ales. Popoviciu, din clero; Vic. Babesiu, Traianu Miescu, maior. Nic. Ioanovicu, I. Bartolomeu dintre mireni.

III. Pentru comisissionea petitionaria: I. Popoviciu, Mih. Blidariu, din clero; Dr. Ales. Mocioni, Stef. Ioanovicu Dr. At. Marienescu, Const. Radulescu dintre mireni.

IV. Pentru comisissionea financiara: At. Ioanovicu, G. Pocranu din clero; Iul. Ianculescu, Ar. Damaschinu, G. Trapsia, Vinc. Popu dintre mireni.

V. Pentru comisissionea scolara: Ios. Popoviciu, Mihaiu Popoviciu din clero; I. Ionasiu, Martinu Tiapu, Con. Popoviciu, I. Balrosianu dintre mireni.

(Va urma)

Convoicare

la Blasius, pe 3 Augustu a. c. st. n. la adunarea generale a despartimentului cercuale XX. a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Din siedint'a comitetului susu cercuscrisului despartimenta tienuta in Blasius la 3 Iuliu 1873.

se estrada prin

Dr. Iac. Brendusianu,
actuante.

Causa limbelor la judecatoriele regesci

Cu ocaziunea pertractarei verbale tienute in 27 Iuniu 1873 calend: nou, — la tribunalul supremu, ca foru alu 2-lea si supremu disciplinario, in caus'a disciplinara in contr'a judeului regescu dela tribunalulu regescu din Dev'a, inaintea unui publicu presentu, a intrebatu domnulu Fabry presedintele judecatoriei pre inculpatulu, ca cum 'si inchipuesce dumnilui, adeca inculpatulu, in prala o consultare judecatorésca intre mai multi membrii judecatoresci, si cum 'si inchipuesce inculpatulu efectuirea practica a legei despre limbe in intielesulu explicatu de inculpatulu, cându dintre mai multi membrii judecatoresci unii nu precepnt limb'a, in care referéza unu judecatoriu, si propune o causa de judecat? Cum se voru intielege, si precepnt mai multi judecatori intru o limba, care nu o sciutot?

La intrebarea acésta au respunsu inculpatulu: „Practicabilitatea unei legi este tréba si lucrulu legislatoriului. Legislatorul are missiunea, de a face legi practice, nu judecatorulu. Unu judecatoriu nu are, de a judeca despre lege, ca ore practicabila si buna e, seu ba; ci are numai se judece strinsu dupa lege, adeca in intielesulu legei, pana cându legea, buna seu rea, — practicabila seu ba — sta in puterea obligatorie.“

Legea despre limba, adeca articululu 44 din 1868 asiá obliga si indatoréza pre fiesce-carele judecatoriu in functionile sele, si asiá 'lu face de responsabilo pentru indeplinirea ei, ca si ori-care

alta lego, care taie in sphaer'a de activitate a unul judecatoriu.“

Tabl'a regesca din Muresiu-Vásárhely depa pertractarea verbală publică tienuta acolo cu inculpatulu in 26 Aprilie 1873 au judecatu pre inculpatulu, in privint'a limbei de vinovatu, din două motive:

1. Pentruca inculpatulu in referadiele sele, pre partea stenga a călei de referata, a intrebuintiatu limb'a română si germană in unele cause a persoanelor de român, seu de némtiu.

(de tôte vre-o 70 intre 762.)

2. Pentrua trei declaratiuni ale sele in urmarea provocări facute de tabl'a regesca, le-a datu in limb'a română, si germană, si anume: un'a in 5 Iuniu 1872 la presedintele tribunalului din Dev'a in limb'a germană (még nem is saját anyanyelvén, hanem német nyelvén), — alt'a către tabl'a regesca Nr. presid. 176/872) in limb'a română, si a trei'a către tabla regesca sub Nr. 3982/872, in 3 Iuliu 1872, in limb'a germană, (mintegy kitüntetései annak, hogy az állam hatalós nyelvet, a törvény megvetésével mellőzni jogosítva érzi magát, visszont német nyelven szerkszette.)

Tribunalul supremu inse din motivele deasupra ale tablei regesce, numai alu doilea 'lo-a luat in consideratiune in contr'a inculpatului, si a declarat pre inculpatulu de vinovato pentru calcarea legei articul: 44 din anul 1868, §. 4, pedepsindulu cu gradul intâi de pedepsa adeca cu „roszolás“ dojana, displacere, — reieptându apelatiunea procurorului superior de statu, care a pretensu pedepsirea cu alu doilea gradu, adeca cu fedes infuntare — (Verweis.)

Judecatorii au fostu: Dapsy, Ostrovski referentu — Herzits, Dimits, Mihályi (romanu) — si Somossy.

Nu judecatorulu Balomiri pentru neinplinirea detorintielor sele oficiose, ci judecatorulu romanu Balomiri satia cu limb'a maghiara, si supusulu romanu Balomiri satia cu superiorulu seu maghiaru e judecatu si pedepsit.

Interpelatiunea deputatului Dr. Iosifa Hodosiu, adresata ministrului presedinte ungurescu in privint'a interdicerei diuariului „Romanul“ din Bucuresti de a circula pre teritoriul austro-ungurescu.

Onorabila Camera, voiu se adresiu dloii ministru presedinte o interpelatiune. In România — diuaria politica ce apare in capital'a Romaniei, — ceteceu următoarele: „Romanul este oprit de a circula in Austro-Ungari'a. Ministeriu...“

Voci. — Magyar, magyar. (Unguresce unguresce).

Hodosiu. — Numai decât domnilor. Citezu cuvintele originare. Vi le voi spune si unguresce. Asiá dara... „Ministeriu ungurescu i-a facut acesta onore. Astazi ni s'a inapoiat dela oficiul postale din Bucuresti numerile destinate pentru Austro-Ungari'a, pre motivul interdicerei din partea governului din Pest'a.“

Acum se ve spunu si unguresce. (Oratorele traduce din coventu in coventu, si apoi continua). Onorabila Caméra, nu sciu ce a pututu indemnă pre d. ministru presedinte, si propriu pre guvern, de a interdice circularea diuariului Romanul in Austro-Ungari'a. De aceea voiescu a-lu interpelé. Eu, domnilor, ceteceu acestu diuariu, si 'lu ceteceu, ve potu spune cu multa diliginta, n'amu cetitu in elo unu articlu, prin care s'ero atacá ideia de statu a Ungariei, n'amu cetitu nici unu articlu, prin care ar provoca pre români de dincdes de Carpati la rebilione in contr'a ungurilor seu in contr'a integratieti tiei. Din contr'a: acestu diuariu a sustinut si a voit u se sustinea totu-déun'a bunele relatiuni intre Roman'i a si Ungari'a... (Sa ascultámu, sa ascultámu).

Ore de acea a oprit u guvernul acestu diuariu, pentruca au vorbitu si vorbesce despre abdicarea principelui Carolu? Apoi despre acesta vorbesce tota pres'a, diuarele d-vostre unguresci, diuarele germane si tóte. Apoi, domnilor abdicatiunile principelui astazi suntu la ordinea dilei. N'ati vediuto pre Amadeu, nume frumosu, căci insemnáda iubitoriu de Dumnedie, nu l'ati vediuta cum a plecatu cu onore din Spania? Ei bine, nu scie ce interesu pote ave guvernul ungurescu că principelui Carolu se nu plece cu onore din România.

Seu de acea nu ' place guvernul ungurescu

